

Analízis II.

9. hét

Témák:

- Kettős integrál normáltartományon
- Polárkoordinátákra áttérés
- Kettős integrál alkalmazása térfogatszámításra
- Hármass integrál

Órai feladatok:

Kettős integrál normáltartományon

1. Adjuk meg az alábbi tartományokat képletekkel, "mindkét" irányból. Rajzolja le a tartományokat minden diák önállóan:
 - (a) R háromszög-tartomány, melynek csúcsai: $A(1; 1)$, $B(4; 5)$, $C(4; 2)$.
 - (b) R négyszög-tartomány, melynek csúcsai: $A(0; 0)$, $B(5; 0)$, $C(1; 2)$, $D(4; 2)$.
 - (c) Legyen R az $y = x^2$ és az $y = 2x$ görbék által közrezárt tartomány.
2. Egy R háromszög-tartomány csúcsai: $A(1; 1)$, $B(4; 5)$, $C(4; 2)$.

$$\iint_R xy \, d(x, y) = ?$$

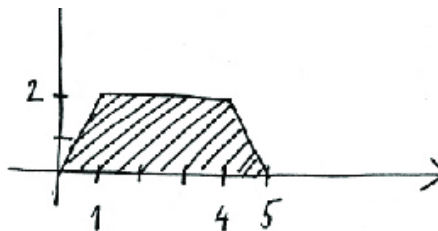
3. Jelölje R az $y = x^2$ és az $y = 2x$ görbék által közrezárt tartományt. Határozzuk meg az alábbi integrált kétféleképpen, ahogy R mindkét irányban normáltartomány.

$$\iint_R (x^3 + 4y) \, d(x, y) = ?$$

(*A másik irány HF.*)

4. Legyen R az ábrán megadott tartomány.

$$\iint_R (x + y) d(x, y) = ?$$

5. Számítsuk ki mindkét sorrendben (+rajzot készítsenek a diákok előtt):

$$\int_0^1 \int_y^1 (x^2 + y^2) dx dy.$$

A sorrendcsere után a határok változására fel kell hívni a diákok figyelmét!

6. * Határozzuk meg az alábbi integrál értékét a változók sorrendjének felcserélésével:

$$\int_0^1 \int_x^1 \sin(y^2) dy dx = ?$$

(Nem trivi a feladat, mert az integrálás az eredeti a sorrendben nem megy!)

Megoldás alapötlete: A változók sorrendjének cseréjével:

$$\int_0^1 \int_x^1 \sin(y^2) dy dx = \int_0^1 \int_0^y \sin(y^2) dx dy = \int_0^1 y \sin(y^2) dy = \left[-\frac{1}{2} \cos(y^2) \right]_0^1 = \dots$$

és ez már kiszámolható.

Polárkoordinátákra áttérés

7. R a felső félsík azon tartománya, melyet az $x^2 + y^2 = 1$ és $x^2 + y^2 = 4$ körök fognak közre. Határozzuk meg az alábbi integrált

$$\iint_R (3x + y^2) d(x, y),$$

8. Legyen T az egységkör fele, ahol $x \geq 0$. Mennyi az integrál értéke:

$$\iint_T (2x + y) d(x, y) = ?$$

Kettős integrál alkalmazása térfogatszámításra

9. Egy ellipszoid térfogatát számoljuk ki, a mellékelt slide/k alapján.
10. Határozzuk meg az alábbi felületek által határolt test térfogatát: $\{x^2 + y^2 = 16\}$, $\{3x + 4y + z = 20\}$, $\{z = 0\}$.

Hármas integrál.

11. (Henger koordináták bevezetése a cél.) Írjuk fel hengerkoordinátákban azt az R tartományt, mely az $x^2 + y^2 = 4$ hengernek a $z = 0$ és a $z = 8$ síkok közötti része.

$$\iiint_R (x^2 + y^2) \, d(x, y, z) = ?$$

12. (*Tartalék.* Lehet konzultáción) Legyen R az egységgömbnek a koordinátarendszer pozitív nyolcadába eső része. Számítsuk ki az alábbi integrált:

$$\iiint_R \frac{xyz}{x^2 + y^2 + z^2} \, d(x, y, z) = ?$$